

Posudek bakalářské práce

Jméno a příjmení
studenta/tky:

Bc. Michaela Kněžová

Osobní číslo:

Studijní program:

Psychologie

Studijní obor:

Arteterapie

Katedra:

Ateliér Arteterapie

Akademický rok:

2018/2019

Název práce:

Využití arteterapeutických přístupů při výuce výtvarné výchovy na 1. stupni ZŠ

Vedoucí práce:

PaedDr. Evžen Perout

Hlediska hodnocení

Obsahová úroveň práce

Formulace cílů:

cíle jsou jasně formulovány

1	2	3	N
☐	☐	☒	☐

cíle nejsou korektně formulovány

Struktura práce odpovídá cílům:

zcela odpovídá

1	2	3	N
☐	☒	☐	☐

neodpovídá

Jednotlivé části práce:

jsou pro celek podstatné

1	2	3	N
☒	☐	☐	☐

nejsou podstatné

Teoretická a empirická část práce jsou:

provázané

1	2	3	N
☐	☒	☐	☐

neprovázané

Naplnění cílů práce:

cíle práce naplněny

1	2	3	N
☐	☐	☒	☐

nenaplněny

Způsob zpracování

Zvolené metodologické řešení:

	1	2	3	N	
odpovídá cílům práce	☐	☐	☒	☐	neodpovídá cílům práce

Adekvátní použití výzkumných metod, metodických postupů:

	1	2	3	N	
zcela adekvátní	☐	☐	☒	☐	neadekvátní

Způsob prezentace problému/tématu:

	1	2	3	N	
přiměřený a jasný	☐	☐	☒	☐	neodpovídá typu práce, není srozumitelný

Úroveň interpretace a diskuze k řešenému problému:

	1	2	3	N	
dostatečná	☐	☐	☒	☐	nedostatečná

Propracovanost práce:

	1	2	3	N	
práce je ve všech svých částech přiměřeně propracovaná	☐	☐	☒	☐	některé části práce nejsou dostatečně dopracované, dokončené

Práce se zdroji

Práce s odbornou literaturou:

	1	2	3	N	
výborná	☐	☒	☐	☐	nedostatečná (neodpovídající)

Aktuálnost použitých zdrojů:

	1	2	3	N	
zdroje jsou aktuální	☐	☒	☐	☐	zdroje nejsou aktuální

Zahraniční zdroje:

	1	2	3	N	
práce obsahuje relevantní zahraniční zdroje	☐	☐	☐	☒	práce neobsahuje zahraniční zdroje

Relevance a validita zdrojů:

	1	2	3	N	
relevantní	☐	☒	☐	☐	nerelevantní

Citační norma:

	1	2	3	N	
zcela dodržena	☐	☒	☐	☐	nedodržena

Jazyková úroveň práce

Stylistická vyspělost:

	1	2	3	N	
odpovídá úrovni odborného stylu	☐	☐	☒	☐	neodpovídá požadované úrovni

Gramatická úroveň:

	1	2	3	N	
neobsahuje gramatické chyby	☐	☐	☒	☐	obsahuje velké množství gramatických chyb

Odborný jazyk:

	1	2	3	N	
používá výborně	☐	☒	☐	☐	nepoužívá

Formální úroveň práce

Rozsah práce:

	1	2	3	N	
odpovídá	☒	☐	☐	☐	neodpovídá stanoveným požadavkům

Práce obsahuje požadované náležitosti:

	1	2	3	N	
obsahuje	☐	☐	☒	☐	neobsahuje

Grafická úroveň práce:

	1	2	3	N	
vyhovující	☐	☒	☐	☐	nevyhovující

Struktura a členění práce:

	1	2	3	N	
vyhovující	☐	☒	☐	☐	nevyhovující

Další hodnocení

Předložená kvalifikační práce se zabývá problematikou uplatnění arteterapeutických přístupů ve školském prostředí, konkrétně ve třídách prvního stupně ZŠ. Směřování do školského prostředí vyplývá z profesního ukotvení autorky, tento záměr vyžaduje znalost dvojího specifika i inovativní dovednosti. Vzhledem ke skutečnosti oborového přesahu autorka konzultovala problematiku výtvarné edukace s vyučujícím katedry Vv PF JCU.

V úvodu teoretické části jsou ve zkratce charakterizována současná východiska výtvarného vzdělávání dle platného RVP, výtvarný projev je vnímán jako smyslově-duševní aktivita sledující osobnostní rozvoj dítěte prostřednictvím estetické kultivace. Zdůrazněna je role tvořivosti a imaginace, odkazem na typologické poznatky a vývojové aspekty dětského projevu autorka upozorňuje na význam poznatků psychologie v kontextu současné podoby výtvarného vzdělávání. Vymezení či možnost průniků mezi výtvarnou výchovou a arteterapií je zmíněna spíše v historických souvislostech, případně pouze stručným

konstatováním v závěru jednotlivých podkapitol věnovaných výtvarné edukaci. Škoda, že chybí odkaz na problematku inspirace současné výtvarné výchovy moderním uměním, jehož vlivy jsou nepřehlédnutelné i pro arteterapii jako obor (viz doplňující otázky).

Problematice arteterapie je věnována druhá kapitola teoretické části, zmíněny jsou dva základní přístupy spojené se jmény M. Naumburgové a E. Kramerové, opět by mohla být problematika rozšířena (viz doplňující otázky). Dále je zpracováno téma výtvarné ontogeneze v kontextu terapeutického využití, ke škodě věci je vynecháno srovnání s pojetími platnými v současné výtvarné edukativní oblasti. Dále jsou zmíněny arteterapeutické metody, účinné faktory, z přístupů je rozvedeno projektivně intervenční pojetí. Je logické, že není opominut artefiletický přístup J. Slavíka, který je významný právě pozicí na pomezí výtvarné edukace a arteterapeutického terénu.

Následující praktická část kvalifikační práce je výstupem konkrétní činnosti s dětmi na prvním stupni ZŠ, škoda, že není blíže popsán kontext, ve kterém společná činnost probíhala. Cíle empirické části nejsou přesněji specifikovány, implicitně lze tušit v názvu práce a úvodním konstatování. Jednotlivé ukázky z tvorby žáků jsou krátce komentovány, nejsou však blíže zmíněny efekty a dosažené výsledky metodického vedení, tedy vlastní uplatnění účinných faktorů, kterým autorka věnuje pozornost v teoretické části (viz doplňující otázky).

Domnívám se, že pouhé porovnání kvality tvorby jednotlivých žáků mohlo být podnětem pro konstatování vlivu výtvarného školení v dětském věku (viz kazuistika dívky Radky, která je kvalitativně odlišná od ostatní produkce). Na základě tohoto postřehu mohla být následně samostatně řešena otázka rozdílnosti výtvarného regresu způsobeného neškoleností oproti regresivním charakteristikám, které vznikly jako důsledek symptomu (viz doplňující otázky). Obojí vyžaduje odlišný metodický přístup a otevírá se zde prostor pro dilema výtvarného pedagoga - arteterapeuta. V závěru práce je důležité upozornění na možnost rozdílného pohledu na vývojové aspekty dětského projevu, kdy výtvarné metodiky upozorňují, že fáze kresebného realismu nemusí být nutně součástí vývojové posloupnosti, význam této etapy je naopak zdůrazňován arteterapeuty při práci s vývojovou problematikou v tvorbě klientů.

Text práce obsahuje větší množství pravopisných chyb a formulačních nejasností.

Doplňující otázky:

1/ Vývoj výtvarného umění na počátku dvacátého stol. byl výrazně ovlivněn fenoménem tv. dětského umění, zpětně byla tímto vývojem ovlivněna podoba výtvarné výchovy, bylo by možné tyto skutečnosti zmínit jako doplnění textu teoretické části, příp. ještě doplnit přesahem k rozvoji arteterapie jako oboru?

2/ M. Naumburgová bývá zmiňována jako zakladatelka jednoho arteterapeutického přístupu, většinou je opomíjen její vliv na podobu výtvarné edukace. Založila v r. 1914 na Manhattanu Childrens School, později Walden School, kde mimo jiné pracovala i její sestra, arteterapeutka F. Cane. Ve škole byly zaváděny na tehdejší dobu progresivní vyučovací metody. Rovněž další umělecky zaměřená škola - Bauhaus- výrazně ovlivnila podobu výtvarné edukace, její absolventkou byla i výtvarnice a pedagožka Frederika Dicker - Brandeis. Zmíňte tyto skutečnosti u SZS.

3/ Pokuste se v kazuistikách najít vlivy metodického záměru, lze doložit vliv účinného faktoru výtvarné změny či posunu v předložené dětské tvorbě?

4/ Z vývojového hlediska popište tvorbu Radky, jaká metodická doporučení by mohla být zmíněna v jejím případě?

5/ Na ukázkách tvorby prezentované v praktické části se pokuste rozlišit případy výtvarného regresu ovlivněného absencí výtvarného školení, pokuste se vyhledat a označit případy symptomatické podoby výtvarného vývoje.

Závěr

Navrhovaná klasifikace slovně:

výborně

velmi dobře

dobře

nevyhověl/a

Práce splňuje základní požadavky na tento typ prací, a proto ji doporučuji k obhajobě:

ANO

NE

Datum:

17.8.2019

Podpis vedoucí/ho práce:

